

dle obsahu žaloby, dlužno považovati za společenskou smlouvu ve smyslu §§ 1175 a násl. obč. zák. Předpokládajíc, že došlo k uzavření smlouvy tvrzeného obsahu, dlužno přisvědčiti názoru odvolacího soudu, že jsou pro žalobu dány podmínky čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s. Pokud v prvé řadě jde o otázku, zda má žalobce právní zájem na tom, aby zvěděl výši provise, žalovaným vydělané, otázku tu dlužno přes to, že se jí žalovaný ve své stížnosti nezabývá, zkusmati z moci úřední, poněvadž je procesuálním předpokladem žalobního nároku, — stačí poukázati jednak k obsahu smlouvy, žalobcem tvrzené, jednak k tomu, že žalovaný za sporu před soudem prvé stolice výši provise neudal a žalobci dříve udati odepřel, tak že žalobce výše provise nezná. Poněvadž žalovaný jest dle § 1198 obč. zák. povinen složiti mu účet, jest žalobcův soukromoprávní zájem na zjištění výše provise po zákonu opodstatněn. Tvrzení žalovaného ve stížnosti, že nikdy neodpíral žalobci udati výši provise, jest ve zřejmém odporu se spisy, a nelze k němu jako k nedovolené v rekursech novotě vůbec přihlížeti. Výklad stěžovatelův, týkající se rčení obsaženého v prvému odstavci čl. XLII. uv. zák. k c. ř. s., kdo je povinen udati jmění nebo dluhy, jest nesprávný. Žalovaný, který dle přednesu žalobceva prostředkoval koupi domu (§ 1199 obč. zák.), je dle § 1198 obč. zák. povinen složiti mu účet ohledně vydělané provise, na jejíž část činí si žalobce nárok jako na část společného jmění a jest též povinen, »udati jmění toto, nikoli však celé své jmění a své dluhy, a nelze předpis článku XLII. cit. zák. na roveň klásti § 47 ex. ř.; to již proto ne, poněvadž v případě § 47 ex. ř. byly okolnosti, ku složení přísahy zavazující, zjištěny v dřívějším řízení, kdežto v případě našem teprve dlužno vyšetřiti, zdali jsou tu podmínky ku složení přísahy. Poněvadž žalobce dle své žalobní prosby žádá jen a) složení účtu ohledně provise, kterou žalovaný následkem smlouvy vydělal, a b) vykonání přísahy, že udání jeho jsou správná a úplná, nejde tu nikterak o odpřísáhnutí složeného účtu jako takového, a jest proto i tato námitka stěžovatelova, jak ostatně již odvolací soud ji vyvrátil, naprosto bezdůvodná. Pokud se konečně týče názoru stěžovatelova, že žalobce měl a mohl podati žalobu na plnění, stačí poukázati k tomu, co po této stránce uvedl odvolací soud ve svém usnesení. I bylo proto stížnost žalovaného zamítnouti jako neodůvodněnou.

Čís. 1059.

K nájmu pozemků opatření Stálého výboru Nár. shrom. ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. se nevztahuje.

(Rozh. ze dne 24. května 1921, R I 559/21.)

Pronajímatel domáhal se úpravy nájemného z pozemku, jež měl vojenský erár v nájmu za cvičiště. Soud prvé stolice návrh zamítl. **Důvody:** Navrhovatel žádá za úpravu pachtovného ve smyslu opatření Stálého výboru Nár. shrom. ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. Dle § 2 opatř. mohou zvýšení požadovati propachtovatelé polních hospodářství nebo zemědělských pozemků. Zákon mluví jen o poměru pachtovním. Soud tudíž v té příčině musel vzíti zřetel k námitkám zástupce vojenského eráru, proti němuž žádost směřuje. Ohledně sporného pozemku byla dle

predložené smlouvy uzavřena smlouva nájemní. Vojenský erár se zavázal používatí najatých pozemků jen jako cvičiště pro vojsko. Tato smlouva nájemní byla jako taková do pozemkové knihy vložena. Poměr mezi stranami jest posuzovati dle § 1091 obč. zák. odstavec první, dle kterého má pronajímatel věc, do nájmu mu danou, jenom užívatí. Výše citované opatření vztahuje se tudíž jen k pachtům zemědělských pozemků a nikoliv k nájmu. V tomto případě jedná se o nájemní poměr a slušelo žádost zamítnouti. Rekursní soud usnesení potvrdil. Důvody: Rekursní soud stojí též na stanovisku, že na případ tento nelze použití předpisu opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n. Tyto předpisy týkají se výslovně pachtovného z polních hospodářství neb jednotlivých zemědělských pozemků, nikoliv však smluv nájemních o užívání pozemků jiným způsobem, nežli zemědělským jejich vzděláváním. Opatření zmíněné bylo vydáno zřejmě v té úvaze, že pachtýři docilují za nynějších poměrů vysokých výtěžků a že vlastník nijak na zvýšení výnosu není zúčastněným, ba naopak při poklesu ceny peněz při placení stejného pachtovného přímo poškozován. Tomu však tak není, kde uživatel nedociluje užítku z nájemného předmětu nebo jen v nepatrné míře, čemuž tak bude při poměrech nájemních jako v případě tomto. Smlouvu stěžovatele s vojenským erárem dlužno považovati za smlouvu nájemní ve smyslu § 1091 obč. zák. a nikoliv za smlouvu pachtovní. Dle smlouvy té na dobu do konce srpna 1930 uzavřené najal vojenský erár pozemky k používání co cvičiště vojenské za 1730 K ročně. Tento způsob užívání mluví pro to, že jde o smlouvu nájemní a třeba snad, a to ještě jen za doby války, kdy se hledělo k tomu, by každá část půdy byla obdělána, nepatrná část byla vzdělávána zemědělsky, nestává se poměr smluvní ještě pachtem dle § 1091 obč. zák. a rozhoduje způsob užívání převážné části. Rovněž okolnost, že vojenská správa docilovala výtěžku za trávu nepadá tu na váhu; bylo to 200 K ročně, což je vzhledem k placenému nájemnému nepatrné a roku 1920 již nájemce trávu nedostal. Jak vojenská správa s travou naloží, je vedlejší, jest ostatně možno, že trávy někdy vůbec nebude docíleno při cvičeních dělostřelectva, které nyní cvičiště používá. Vzhledem na tyto okolnosti a na dikci cit. nařízení nelze pochybovati, že takové případy ono nařízení upravovati nemínilo a také jinými předpisy nebyly takové případy upraveny. Že by za pozemky k témuž účelu nyní najaté platiti se muselo více, je snad možno, ale dokud tyto poměry nebudou upraveny zákonodárně, platiti musí uzavřená smlouva. Dovolávání se zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 275 sb. z. a n., rovněž je tu nemístné, neboť tam se jedná o úpravu nájemného z bytu a místností.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Stěžovatel svůj mimořádný dovolací rekurs proti usnesení rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení prvního soudu, odůvodňuje tvrzením, že usnesení to zřejmě odporuje zákonu. Názor tento není ospravedlněn. Důvody, které vedly ku vydání opatření Stálého výboru Národního shromáždění ze dne 8. října 1920, čís. 586 sb. z. a n., pokud jde o možnost zvýšení pachtovného, opírají se o notorický fakt, že ceny polních plodin

stoupily oproti poměrům před 1. lednem 1918 neočekávanou měrou, a že následkem toho je slušno, aby pachtýř pozemků zemědělsky obdělávaných platil vyšší pachtovné, přiměřenější zvýšeným cenám plodin v hospodářství zemědělském vytěžených. Jest proto základní podmínkou nároku propachtovatelova na zvýšení pachtovného, aby pozemky do pachtu dané byly zemědělsky obdělávány; plyne to také ze znění § 2 cit. opatření, jmenovitě jeho odstavce šestého. Rekursní soud správně ve svém usnesení dovořil, že o takovéto pozemky se zde nejedná, a poněvadž obsah dovolací stížnosti není vlastně ničím jiným, než opakováním obsahu stížnosti, podané do usnesení prvního soudu, stačí poukázat stěžovatele na odůvodnění napadeného usnesení, se zákonem a věcí se srovnávající.

Čís. 1060.

Výrok trestního soudu o nákladech trestního řízení, nepodléhající po samém zákonu řádnému oprávněmu prostředku, jest exekučním titulem, aniž třeba potvrzení o jeho vykonatelnosti.

(Rozh. ze dne 24. května 1921, R I 599/21.)

Exekuční soud povolil exekuci k vydobytí útrat trestního řízení, vzešlých v první stolici penízem 422 K, v druhé pak penízem 183 K 75 h. Rekursní soud v prvním směru povolující usnesení potvrdil, v druhém směru exekuční návrh zamítl. Důvody: Dle § 1 čís. 8 ex. ř. jest přiložit k exekučnímu návrhu odůvodněnému exekučním titulem, v dotčeném § uvedeném, dle § 54 ex. ř. potvrzení onoho úřadu, který rozhodl, že usnesení, tvořící exekuční titul, není omezeno oprávněným prostředkem, který jeho vykonatelnost odkládá. Tento předpis zákona nutno přísně dodržeti. Útraty okresního soudu, přisouzené částkou 420 K, jsou doloženy stvrzením, že rozsudek vešel v moc práva. Zákonnému předpisu bylo v tomto směru zadost učiněno. Co se však týče povolení exekuce pro útraty krajského soudu částkou 183 K 70 h, není zde žádného potvrzení, pročez bylo vyhověno stížnosti a exekuční návrh pro tentokrát zamítnut.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dle § 54 ex. ř. nutno ovšem předložit soudu, exekuci povolujícímu, potvrzení, že nález trestního soudu o nákladech řízení nepodléhá oprávněnému prostředku, jenž by vykonatelnost zastavoval. Než toto zákonné ustanovení nemá na mysli zbytečná potvrzení rozhodnutí nejvyšších stolic, jejichž vykonatelnost jest zřejmou. V daném případě je exekučním titulem rozsudek krajského soudu jako soudu odvolacího ve věcech trestních, jež dle § 479 tr. ř. lze vzít v odpor pouze zmateční stížností na záštitu zákona, tedy mimořádným oprávněným prostředkem, jenž vykonatelnosti není na překážku. Neprávem tedy žádá druhá stolice potvrzení o vykonatelnosti, jež jasně vysvítá z naduvedeného § tr. ř.